

Elżbieta Jaworska

"O sprawiedliwość dla
Nałkowskiego", Tomasz Burek,
"Twórczość" nr 8 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/1 (59), 159

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) BUREK Tomasz: Dziennik nie straconych złudzeń. "Twórczość" 1975 nr 9 s. 93-103.

Artykuł dotyczy dzienników Wacława Kubackiego, które ukazały się w latach 1971 i 1974 (t. 1 i 2). Praca przedstawia ewolucję dziennika jako formy literackiej, która z intymnego, powstającego w sposób spontaniczny dokumentu własnych doznań autora przekształciła się w odrębny gatunek literacki. W oparciu o refleksje K. Mansfield i J. Greena autor charakteryzuje pracę Kubackiego jako "dzienniki zapiekłych niechęci i marzeń o złośliwych odwetach...". Demaskuje też płytkość i powierzchowność sądów autora "Smutnej Wenecji", wykazuje nieścisłość i nierzetelność krytyczną jego ocen dotyczących "Mimesis" Auerbacha oraz sylwetki intelektualnej Stanisława Brzozowskiego.

BP/59/21

M.M.

(II) BUREK Tomasz: O sprawiedliwość dla Nałkowskiego. "Twórczość" 1975 nr 8 s. 65-72.

Artykuł-recenzja bezpośrednio dotyczy książki Romana Rosiaka "Wacław Nałkowski wobec pisarzy współczesnych" (1974), lecz stanowi ponadto generalne upomnienie się o wydanie w reprezentatywnym kształcie pism twórcy pierwszego kompleksowego systemu nauk geograficznych w piśmiennictwie polskim oraz apel o rzetelną ocenę poglądów społeczno-politycznych Nałkowskiego. Książkę Rosiaka określa autor w kategoriach pseudonaukowego absurdu, zarzuca jej brak krytycyzmu i zasady porządkującej zebrany materiał. Wytyka nieuwzględnienie niektórych ogłoszonych tekstów Nałkowskiego, pomijanie problematyki nietzscheanizmu i tołstozizmu w jego twórczości, sprzeczne wzajemnie omówienia stosunku Nałkowskiego do socjalizmu, potraktowanie go jako prekursora dogmatycznej likwidacji Brzozowskiego i niezajomość realiów sprawy o szpiegostwo autora "Legendy Młodej Polski".

BP/59/22

El.J.